

СИСТЕМА РОБОТИ РІВНЕНСЬКОГО ОІППО З ПИТАНЬ КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТНІХ ОКРУГІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ ЗМІСТУ ОСВІТИ

У статті подано систему роботи Рівненського ОІППО з питань координації діяльності освітніх округів у напрямку забезпечення наступності змісту освіти науково-методичного супроводу діяльності освітніх округів як одного з шляхів до якісної професійної освіти.

Ключові слова: освітній округ, профільне навчання, науково-методичний супровід, наступність змісту освіти, модернізація освіти.

В статье представлено систему работы Ровенского ОИППО по вопросам координации деятельности образовательных округов в направлении обеспечения преемственности содержания образования научно-методического сопровождения деятельности образовательных округов как одного из путей к качественному профессиональному образованию.

Ключевые слова: образовательный округ, профильное обучение, научно-методическое сопровождение, преемственность содержания образования, модернизация образования.

The article presents a system of Rivne OIPPO Coordination of education districts in ensuring continuity of curriculum research and methodological support of educational districts as a means to the quality of professional education.

Keywords: Educational District, profile-on learning, scientific and methodological support, continuity of educational content, the modernization of education.

Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти є регіональним науково-методичним центром педагогічної освіти дорослих, творчий колектив якого продовжує кращі національні традиції в освітній галузі, продукує інноваційні ідеї та організовує їх реалізацію, запроваджує нові педагогічні технології та методики, інтерактивні форми навчання у практику підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Діяльність інституту відповідно до стратегічного напрямку розвитку національної освіти щодо інтегрування у світовий освітній простір спрямована на задоволення професійних та соціальних запитів педагогічних працівників у системі підвищення кваліфікації з урахуванням інноваційного розвитку галузі та реалізацію науково-дослідної теми «Науково-методичні засади професійного розвитку педагогічних і керівних кадрів в умовах випереджувальної післядипломної освіти». Пріоритетним напрямом діяльності інституту є науково-методичний супровід профільного навчання в стар-

шій школі, діяльності освітніх округів.

Освітній округ у сучасних умовах – шлях до якісної освіти, оскільки дозволяє створити послідовну, багатоступеневу систему надання якісних освітніх послуг. Округ не може створюватись як реакція на погіршення стану та рівня освітніх послуг, як «удосконалення» старої системи. Його створення орієнтоване на розвиток і модернізацію освіти в умовах визначеної адміністративно-територіальної одиниці, на задоволення потреб учнів та батьків у якісній допрофільній підготовці та профільному навчанні, професійному самовизначенні тощо.

Профільна школа створює сприятливі умови для врахування індивідуальних особливостей, інтересів і потреб учнів, для формування їх професійно-світоглядної орієнтації у майбутньому. Вона найповніше реалізує принципи особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів, надає широкі можливості реального вибору кожним учнем власної освітньої траєкторії. Концепція профільного навчання в старшій школі визначає нові підходи до організації навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, які вимагають певних змін у цілях, змісті, структурі та формах організації навчально-виховного процесу, а це в свою чергу актуалізує питання підготовки вчителя до роботи в нових умовах.

Сучасні тенденції модернізації освіти зумовлюють оновлення управління загальноосвітніми навчальними закладами як суб'єктами освітнього округу, посилюється вплив соціуму та громадськості на управлінську діяльність. Така зміна орієнтирів висуває нові вимоги до управління освітніми округами, здійснення науково-методичного супроводу діяльності суб'єктів округу, до підготовки керівних та педагогічних кадрів, здатних успішно вирішувати завдання оновлення та модернізації освітньої галузі, впроваджувати інноваційні технології управління, навчання та виховання в окружний освітній процес для отримання якісно нових результатів.

Пріоритетного значення набуває потреба розробки теорії і практики управління освітнього округу, комплексу науково-методичних дій у межах округу, зміст яких визначається як загальними завданнями і проблемами модернізації сучасної школи, так і конкретикою у певному територіальному освітньому просторі; формування готовності освітян-управлінців до партнерської діяльності з представниками місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, що опікуються проблемами освітньої галузі, громадськістю. Актуальною є проблема невизначеності концептуальних засад і принципів, стратегії модернізації окружної системи управління, спрямованої на мережеву взаємодію, скоординованість дій із громадою округу, відсутність спеціальних наукових досліджень із питань науково-методичного супроводу діяльності освітніх округів. Наше розуміння науково-методичного супроводу як нової педагогічної категорії полягає в тому, що це є технологія мережевої взаємодії суб'єктів освітньої діяльності, необхідними умовами якої є добровільність і партнерство, визначальними ознаками – особистісний і професійний розвиток як педагогічних працівників, так і учнів, а результатом – фундаментальна підготовка усіх суб'єктів освітнього округу, підвищення якості освіти, забезпечення

її наступності.

Недостатні повнота і системність досліджень напрямів перетворюючої дії освіти на суспільство регіону, зміни ступеня впливу освіти на різні суспільні сфери як результату її регіоналізації актуалізують вивчення цих питань. Уповільненість процесу створення освітніх округів свідчить про недостатнє поширення наявного досвіду серед освітян та громад, нерозуміння того, що саме освітні округи сприятимуть регіональному соціальному, економічному та культурно-освітньому розвитку, створять умови для повнішого врахування інтересів батьків та учнів старшої школи як кінцевих споживачів освіти, додаткові можливості щодо залучення ресурсів бізнесу й територіальної громади для розв'язання проблем та забезпечення розвитку освіти в межах конкретної адміністративно-територіальної одиниці.

Сьогодні регіональна освітня система розуміється як система освітніх інститутів, технологій, форм, методів і засобів освіти, механізмів взаємодії між ними, проте у ході аналізу теорії та практики діяльності освітніх округів виявлені суперечності між сучасними запитами педагогічної практики щодо створення системи взаємодії освітніх інститутів із метою підвищення компетентностей учнів старшої школи та автономним функціонуванням навчальних закладів, наявністю досвіду існування освітніх округів і відсутністю системи науково-методичного супроводу їх діяльності у сучасних умовах, існуючою моделлю науково-методичної роботи з педагогічними працівниками та потребою визначення концептуальних засад, принципів, стратегії модернізації окружної моделі науково-методичної роботи, спрямованої на реалізацію інноваційних перетворень на рівні освітнього округу.

Інноваційні процеси, характерні сучасному етапу модернізації освітнього простору, призвели до виникнення територіальних структурних утворень — освітніх округів як добровільних об'єднань навчальних закладів системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти з метою створення умов для забезпечення рівного доступу до якісної освіти, всебічного розвитку особистості, оптимального задоволення культурно-освітніх потреб громадян, які проживають у межах відповідних адміністративних територій. В освітньому окрузі забезпечується не лише мережева взаємодія навчальних закладів із установами культури, фізичної культури і спорту, підприємствами, громадськими організаціями, а й оптимальне використання їх матеріально-технічних, фінансових та кадрових ресурсів.

Означене структурне утворення, що інтегрувало позитивні надбання процесу оптимізації освітніх територій, отримало нормативно-правове обґрунтування в Положенні про освітній округ, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року. № 777. Дане Положення регулює процес створення та функціонування освітнього округу як нового інституційного інструмента реалізації освітньої політики на місцевому рівні.

Освітній округ як інноваційна соціально-педагогічна система, в основу якої покладено принцип мережевої взаємодії всіх суб'єктів округу, потребує методологічного підґрунтя, розробки системи управління організаційно-педагогічною діяльністю освітнього округу, сучасного науково-методичного

супроводу для отримання конкретного результату; визначення та приведення у відповідність мети, змісту, методів та взаємодії суб'єктів освітнього округу щодо впровадження інновацій, які забезпечать випереджувальний розвиток освіти.

Зміни, які відбуваються у процесі розвитку сучасної профільної освіти (орієнтація на диференціацію, варіативність, різнопрофільність навчання, інтеграція загальної середньої та допрофесійної освіти), потребують оптимізації мережі освітніх закладів, використання сучасних підходів до визначення якості освіти, яка нерозривно пов'язана з необхідністю створення реальних умов рівного доступу учнівської молоді до якісної освіти, неперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до професійного зростання та мобільності в умовах сучасного суспільства.

Над проблемою забезпечення наступності змісту освіти, професійного самовизначення особистості, впровадження профільної освіти, створення освітніх округів, науково-методичного супроводу їх діяльності працювало і працює багато вітчизняних і зарубіжних науковців, практиків, зокрема: І.Ареф'єв, Н.Бібік, І.Бурцева, Л.Вашенко, В.Громовий, І.Гришина, Д.Єрмаков, Г.Єльнікова, В.Кремінь, А.Мазак, І.Осадчий, В.Олійник, М.Павлова, В.Проскурін, Т.Терещук, Є.Чернишова, керівники регіональних освітніх структур. Проте проблема не є остаточно розв'язаною, що зводить питання забезпечення наступності змісту освіти, науково-методичного супроводу діяльності освітніх округів у ранг пріоритетних.

Із метою забезпечення поетапного переходу старшої школи на профільне навчання завершено формування в Рівненській області освітніх округів, які сприяють організації та забезпеченню профільного навчання учнів, а особливо сільських шкіл із малою наповнюваністю. Усього в області їх функціонує 108. Освітні округи було створено з урахуванням тенденцій демографічної ситуації з метою об'єднання та координації зусиль суб'єктів округу; створення єдиного освітнього простору для забезпечення рівного доступу дітей відповідного віку до якісної дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, допрофесійної підготовки незалежно від місця їх проживання; надання можливості учням навчальних закладів освітнього округу здобувати знання та необхідні компетенції з обраного профілю; ефективного використання творчого потенціалу педагогічних працівників; раціонального використання навчально-методичної, матеріально-технічної бази суб'єктів округу, її зміцнення та модернізації; забезпечення учням можливості вибору індивідуального освітнього напрямку; впровадження сучасних педагогічних технологій та методик, інтерактивних форм навчання та виховання; координації навчально-виховного процесу суб'єктів округу.

В умовах інноваційного розвитку України актуальною є проблема якісного оновлення післядипломної педагогічної освіти та її найвагоміших складових – науково-методичного забезпечення та супроводу профільної освіти, інноваційної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів, освітніх округів.

Особливе місце у модернізації системи освіти відводиться сільській школі, яка виконує не лише педагогічну, а й соціальну функцію, адже переважна більшість навчальних закладів знаходиться у сільській місцевості. Перед керівни-

ками, педагогічними колективами сільських шкіл стоїть складне завдання – створити такі умови, щоб кожен учень реалізував себе, зміг досягти успіху, а перед працівниками інститутів післядипломної педагогічної освіти стоїть завдання належного науково-методичного супроводу впровадження педагогічних інновацій у діяльність сільських шкіл. Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти проводить низку заходів з орієнтацією педагогічних колективів загальноосвітніх навчальних закладів на творчу діяльність, на створення інноваційного освітнього простору сільського регіону та єдиної сучасної інформаційної бази з проблем здійснення інноваційної діяльності в умовах освітнього округу.

Із метою теоретико-методологічного обґрунтування, розробки та експериментальної апробації регіональних моделей профільного навчання, моделей освітнього округу в Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти було створено науково-дослідницьку лабораторію «Профільне навчання» за напрямками: «Науково-методичне та організаційне забезпечення профільного навчання в старшій школі» та «Створення моделі освітніх округів». Упродовж кількох років відпрацьовувалися різні моделі (модель управління відділу освіти освітніми округами, модель управління освітнього округу, модель управління базового закладу освітнього округу, модель соціального партнерства в освітньому окрузі, модель науково-методичної роботи з педагогічними працівниками в освітньому окрузі, модель психологічної служби освітнього округу), відстежувався досвід здійснення інноваційної діяльності сільських шкіл – суб'єктів освітнього округу у підвищенні якості навчання і виховання, шляхи профілізації старшої школи. Зважаючи на певну складність упровадження педагогічних інновацій у діяльність сільських шкіл, було вирішено розв'язати дані проблеми з позицій системного підходу шляхом реалізації взаємопов'язаних заходів на рівнях – обласному, районному (міському), освітнього округу за трьома напрямками: організаційному, науково-методичному і моніторинговому. Як результат: розроблено та апробовано моделі управління освітніми округами; оновлено зміст і форму підвищення кваліфікації педагогічних працівників у освітньому окрузі шляхом активізації та здійснення інноваційної діяльності вчителя та впровадження нових педагогічних технологій, інтерактивних форм і методів навчання дорослих; модернізовано систему роботи навчально-виховних закладів (суб'єктів округу) в освітніх округах; оптимізовано діяльність науково-методичної та соціально-психологічної служби; розроблено та експериментально апробовано інструментарій для виявлення освітньої кон'юнктури, прогнозування попиту на ті чи інші профілі, моніторингу якості профільного навчання в освітньому окрузі, а також визначення оптимальних форм організації профільного навчання в сільських школах; проведено експертизу ефективності різних моделей допрофільної підготовки та профільного навчання, спрямованих на формування єдності наскрізних ключових компетентностей; створено банки та бази даних в освітніх округах, в тому числі обласний електронний банк інформації з проблем діяльності освітніх округів; розроблено науково-методичне забезпечення функціонування освітніх округів.

Фахівцями інституту післядипломної педагогічної освіти спільно з кращими

методистами та директорами навчальних закладів, представниками громадськості здійснено систему моніторингових досліджень щодо виявлення та оцінки дійсного стану мережі освітніх установ області; зроблено експертну оцінку можливостей розвитку міжшкільної кооперації, її видів і напрямів («обмін» учителями, спільні навчально-виховні заходи, організація навчально-виховного процесу, використання приміщень і можливостей базових загальноосвітніх навчальних закладів, навчання учнів, координація діяльності установ, управління освітнім округом, зміцнення матеріальної бази опорної школи).

Наступним важливим кроком було вивчення рівня можливості надання навчальними закладами, які отримали статус опорних, додаткових освітніх послуг, організації на їх базі допрофільної підготовки та профільного навчання з врахуванням динаміки демографічних показників, перспективності населених пунктів (інфраструктура, дороги, зв'язок, доступ до Інтернету), проектної потужності приміщень навчальних закладів, якісного складу педагогічного колективу.

Особливу увагу було приділено вдосконаленню діяльності методичних структурних підрозділів педагогічних працівників в умовах освітнього округу, активізації партнерських стосунків та співпраці з вищими навчальними закладами, установами охорони здоров'я і культури, які є суб'єктами округу.

Сьогодні держава і суспільство підвищили вимоги до педагогічних працівників щодо застосування ними інноваційних педагогічних технологій та методик, інтерактивних форм, нових методів і засобів навчання, виховання й управління, однак не створили для цього відповідних організаційно-педагогічних і психологічних умов. З огляду на це, освітній округ має визначити у концепції освітньої діяльності стратегію власної модернізації, спрямовану на професійний розвиток педагогічних працівників в умовах компетентнісноорієнтованої парадигми, працювати над створенням єдиного соціального інформаційно-освітнього простору, який забезпечуватиме можливість професійного росту кожному педагогу, відпрацьовувати і запроваджувати модель безперервної освіти впродовж усього життя, модель підвищення кваліфікації, побудовану на засадах диференційованого підходу, які б задовольнили потреби педагогічних працівників різних спеціальностей і категорій, що працюють у профільній школі.

Працюючи над створенням такої моделі, керівники структурних методичних підрозділів освітнього округу повинні здійснювати низку діагностичних досліджень, які дозволять отримати загальну інформацію про освітян, науково-методичне забезпечення й організаційно-педагогічні умови їхньої професійної діяльності, соціально-економічні умови функціонування системи освіти округу, закладу; з'ясувати рівень задоволеності педагогічних працівників змістом своєї роботи; виокремлять чинники професійного зростання. Це допоможе у доборі форм і змісту навчання, що пропонуватимуться педагогу в міжтестастійний період в умовах функціонування освітнього округу.

Підвищення кваліфікації та супровід суб'єкта професійної діяльності в межах освітнього округу необхідно здійснювати на основі реалізації комплексу

взаємопов'язаних організаційно-педагогічних, науково-методичних, дослідно-експериментальних заходів. За такого підходу педагог перебуватиме в центрі освітнього процесу і систематично підвищуватиме свій професійний рівень.

Серед шляхів модернізації професійного розвитку педагога в умовах функціонування освітнього округу: розроблення та апробація мобільної моделі підвищення кваліфікації в умовах освітнього округу, в основі якої дидактичні принципи, що мають особливості реалізації у навчанні дорослих, а саме: провідна роль самоосвіти; урахування психофізіологічних особливостей дорослого, його професійного статусу; опора на власний досвід і досвід колег; індивідуалізація навчання; практична зорієнтованість здобутих знань; наступність, системність і безперервність; використання модульної системи навчання дорослих, у ході якої будуть реалізовуватися індивідуальні програми професійного розвитку, що містять перелік модулів, враховують вимоги замовників і професійні потреби педагогів. Перехід до модульної форми організації методичної роботи відбуватиметься за умов використання сучасних наукових теорій синергетики й андрагогіки; педагогічної інноватики і менеджменту освітніх інновацій; урахування компетентнісного та технологічного наукових підходів; застосування активних та інтерактивних форм і методів навчання дорослих тощо; поєднання потенціалу методистів районних (міських) методичних кабінетів із практичним досвідом кращих педагогів-предметників, що дасть змогу інтегрувати науку і практику, орієнтувати у практичному напрямі регіональні наукові дослідження, здійснювати апробацію різноманітних нововведень, узагальнювати педагогічний досвід, виробляти практичні рекомендації; наявність в освітньому окрузі спеціальних бібліотечних і ресурсних фондів для педагогів, баз даних; залучення науковців і педагогів-новаторів до навчального процесу з метою поширення нових педагогічних напрацювань серед педагогів округу; запровадження нових педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, методик, інтерактивних форм у практику роботи; запровадження рейтингової системи оцінювання професіоналізму вчителів з урахуванням сучасних вітчизняних і світових вимог до їх професійної компетентності; залучення педагогічних працівників до участі в інноваційних проектах; планування методичної роботи з педагогами відповідно до рівнів педагогічної творчості: інформаційно-відтворювальний, адаптивно-прогностичний, раціоналізаторський, науково-дослідницький, креативно-прогностичний, що забезпечить диференціацію роботи з педагогами освітнього округу; залучення нових освітніх структур (консалтингових, моніторингових, маркетингових, психологічних тощо), що надають додаткові освітні послуги вчителям.

Результати моніторингових досліджень ефективності діяльності освітніх округів дають право стверджувати, що функціонування округів – це провідник нового підходу до якісного надання послуг в освіті, вони мають стати основними елементами державно-громадської організації освітнього процесу, що дасть можливість залучати додаткові надходження, а також ефективно використовувати наявні державні кошти для забезпечення освітнього процесу, оцінювання

якості освіти і розробляти стратегію розвитку освітнього округу з урахуванням інтересів і ресурсів громад [3].

Із метою модернізації освітніх округів, узагальнення та представлення досвіду їх діяльності, обговорення пріоритетних проблем їх функціонування на Рівненщині було проведено низку заходів. Зокрема, Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Забезпечення можливостей для рівного доступу до якісної освіти в умовах профільної старшої школи», обласні науково-практичні конференції: «Профільне навчання як домінанта діяльності сучасного закладу освіти», «Теоретичні засади та практика реалізації профільного навчання, діяльності освітніх округів», «Система профільного навчання: створення єдиного освітнього середовища профільного навчання в сільському регіоні». Проведено обласні семінари із питань функціонування освітніх округів та профілізації старшої школи, їх науково-методичного забезпечення:

- науково-методологічні семінари для працівників інституту з метою створення обласної мережевої системи методичного сервісу, організації інформаційно-консалтингової служби, забезпечення накопичувального фонду наукових та методичних матеріалів;

- семінари-практикуми для керівників опорних загальноосвітніх навчальних закладів із тем: «Організація і методика експериментальних педагогічних досліджень», «Упровадження педагогічних інновацій у діяльність загальноосвітніх навчальних закладів сільського регіону»;

- семінар-практикум для координаторів профільного навчання у відділах (управліннях) освіти райдержадміністрацій (виконкомів рад міст обласного значення) із теми «Сучасні освітні технології, методики, інтерактивні форми роботи в профільній школі, освітньому окрузі», «Особливості науково-методичного супроводу інноваційної діяльності у сільських школах»;

- науково-методологічні семінари для керівників експериментальних навчальних закладів освіти «Інноватика в діяльності освітнього округу», «Створення інноваційного освітнього простору сільського регіону: проблеми, пошуки, напрацювання»;

- семінари-практикуми для завідувачів рай(міськ)методкабінетів, навчально-методичних центрів із тем: «Сучасні підходи до науково-методичного забезпечення профільного навчання в умовах освітнього округу» на базі Острозького району, «Науково-методична діяльність методичних служб із проблем впровадження педагогічних інновацій у діяльність сільських шкіл»;

- семінар-практикум для працівників методичних служб загальноосвітніх навчальних закладів і відділів (управлінь) освіти райдержадміністрацій (виконкомів рад міст обласного значення) із теми «Управлінський супровід діяльності методичної служби щодо забезпечення ефективного функціонування системи освітніх округів, малокомплектних сільських шкіл», «Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій – основа підготовки педагога до профільного навчання в умовах освітнього округу» та інші.

Працівниками інституту видано понад три десятки навчально-методичних

посібників, зокрема: «Організація профільного навчання в сільських школах області», «Проблеми науково-методичного та організаційного забезпечення профільного навчання в умовах освітнього округу», «Система профільного навчання: створення єдиного освітнього середовища профільного навчання на основі використання інформаційних технологій», «Інструментарій для здійснення моніторингу впровадження профільного навчання в області», «Організаційне та науково-методичне забезпечення діяльності освітніх округів», «Психолого-педагогічний інструментарій щодо організації та впровадження профільного навчання в сільській школі», «Сучасні підходи до організації профільного навчання та діяльності освітніх округів», «Використання портфоліо у допрофільній підготовці та профільному навчанні», «Інноваційний розвиток сільських шкіл Рівненщини» тощо.

В інституті склалася система постійного консультування методичних працівників базових закладів освітніх округів. Консультпункти з питань інноваційної діяльності, безперервної освіти, профільного навчання, інклюзивного навчання, роботи з обдарованими, здійснення моніторингових досліджень, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій створені на базі навчально-методичних кабінетів та центрів. Проводяться консультації в інтернет-режимі, здійснюється онлайн-спілкування тощо.

Важливий акцент робиться на мережеву взаємодію методичних служб освітніх округів, районних (міських) методичних кабінетів (центрів) з обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти у зв'язку з орієнтацією не тільки на традиційні предметно-методичні послуги, а й нові види послуг у сфері освіти, серед яких – інформаційні, моніторингові і особливо дистанційний консалтинговий сервіс за всіма напрямками діяльності.

Зміст та заходи міжатаестаційного періоду (на рівні освітнього округу, районного (міського) методичного кабінету (центру), обласного інституту післядипломної педагогічної освіти) плануються на основі діагностичних досліджень (можливість об'єктивного виявлення запитів і потреб педагогів) таким чином, щоб забезпечувати як потреби сьогодення у практичній діяльності педагога, так і бути прогностично спрямованими. Це дає можливість визначати пріоритетні напрями та продумувати інноваційні форми постійного науково-методичного супроводу педагогічних працівників.

Серед інших шляхів модернізації професійного розвитку працівників методичних установ удосконалення діяльності медіатек, формування спеціальних бібліотечних і ресурсних фондів; дистанційне навчання; залучення педагогічних працівників до участі в інноваційних проектах.

Сучасний рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє удосконалити професійну майстерність педагогів в умовах кожного освітнього округу. Для цього у науково-методичній діяльності інституту реалізується декілька напрямів використання інтернет-технологій, зокрема: модернізація системи роботи з вивчення та узагальнення педагогічного досвіду освітян; обмін досвідом роботи через веберенції, вебінари, форуми, електронну пошту то-

що; інформаційне забезпечення праці педагога, який працює в інноваційному руслі (електронні банки даних); розповсюдження досвіду роботи фахівців (розміщення в електронному вигляді на web-сторінках окружного освітнього сайту та порталі) тощо. Усі вони сприяють професійному саморозвитку, дозволяють здійснювати особистісно зорієнтовану інформаційну підтримку відповідно до напрямку діяльності кожного педагога.

Особлива увага в інституті приділяється моніторинговим дослідженням, зокрема: моніторингу професійного рівня педагогічних працівників; стану організації педагогічного процесу і науково-методичної роботи в умовах освітнього округу; стану навчально-методичного забезпечення, в тому числі електронних програмних засобів тощо.

Отже, науково-методичний супровід діяльності освітніх округів, моделювання інноваційної системи методичної роботи в освітньому окрузі здійснюється з дотриманням співвідношення загальних, групових, індивідуальних, формальних та неформальних, обов'язкових та добровільних різновидів методичної роботи та самоосвіти, спрямованих на формування професійної компетентності освітян та працівників державно-громадських установ щодо продуктивної діяльності в межах освітніх територій.

Специфіка означеного аспекту діяльності методичної служби полягає в тому, що відносини учасників методичного окружного полілогу мають відбуватися за умов включення до нього не лише освітян – фахівців із проблем педагогіки, а й представників державно-громадських установ, що працюють на умовах партнерства. Означений факт потребує при розробці окружної моделі методичної роботи врахування різногалузевої фахової спрямованості учасників методичного процесу, різного ступеня наближення до освітніх проблем та неоднакових можливостей щодо їх оптимального вирішення.

Інформатизований інноваційний освітній простір спонукає методичні служби до збагачення та оновлення форм методичної роботи в освітніх округах, створення варіативного, поліфункціонального науково-методичного окружного середовища, що забезпечить умови розкриття творчого потенціалу суб'єктів освітнього процесу, збагачення їх професійного досвіду, наступність змісту освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітична записка. Стан і перспективи розвитку середньої освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://webcache.googleusercontent.com>.
2. Каплун М. Школа життя по-українськи: система профільної середньої освіти [Електронний ресурс] / М. Каплун. – Режим доступу: <http://centromonitor.com.ua/>.
3. Кульпін П. Освітні округи як чинники модернізації управління освітою [Електронний ресурс] / П. Кульпін. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/1741>

4. Панкевич А. Освітні округи як один із напрямів реалізації державної політики в галузі освіти [Електронний ресурс]/ А. Панкевич. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/obrii/.../Pankevich.doc.p.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про освітній округ» від 27 серп. 2010 р. № 777 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.Ngazakon.ua/1_doc2.nsf/.../KP100777.html.
6. Освітні округи: доповідна записка [Електронний ресурс] / Ін-т упр. сусп. змінами. - Режим доступу: www.istc.biz.
7. Освітня система сільського району: проблеми та перспективи розвитку / уклад.: Н.І. Клокар, М.С. Солодуха. - К. : АПН України, б. р.
8. Сільські освітні округи: аналітична записка [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.istc.biz>.
9. Олійник В. Теоретичні та організаційні аспекти управління розвитком системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти / В. Олійник // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 1 – С. 27–34.
10. Осадчий І. Г. Основні засади функціонування територіальних освітніх округів у сільській місцевості / І.Г.Осадчий // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 5 – 6. – С. 68 – 81.
11. Сливоцький А. Нові методи стратегічного мислення / А. Сливоцький. – К. : КМ Академія, 2002. – 43 с.
12. Чернишова Е. Р. Управление инновационными процессами в региональной системе образования / Е.Р.Чернишова // Материалы международной научно-практической конференции. – Уральск. – 2008. – С. 147.